

ZAPISNIK
sa četvrte sjednice Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore,
održane 11. marta 2013. godine

Sjednica je počela u 12,10 časova.

Sjednicom je predsjedavao Slaven Radunović, predsjednik Odbora za evropske integracije.

Sjednici su prisustvovali članovi Odbora: Nada Drobnjak, Jovan Martinović, Zoran Srzentić, Šefkija Murić, Predrag Bulatović, Dritan Abazović i Genci Nimanbegu.

Sjednici nisu prisustvovali poslanici: Damir Šehović, Predrag Sekulić, Srđa Popović, Srđan Milić i Veljko Vasiljević.

Sjednici je prisustvovao i glavni pregovarač za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, Aleksandar Andrija Pejović.

Sjednici su prisustvovali i saradnici Odbora za evropske integracije.

Sjednica je bila otvorena za javnost i ispraćena od strane predstavnika medija i nevladinih organizacija: Institut alternativa i Mreža za afirmaciju nevladinog sektora.

Predsjednik Odbora za evropske integracije pozdravio je prisutne članove Odbora, glavnog pregovarača Aleksandra Andriju Pejovića, kao i predstavnike medija i nevladinih organizacija. Nakon toga, pristupilo se razmatranju predloženog dnevnog reda.

Pošto je konstatovano da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje, polazeći od predloga dnevnog reda, za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED

- 1. RAZMATRANJE 28, 29. I 30. KVARTALNOG IZVJEŠTAJA O UKUPNIM AKTIVNOSTIMA U OKVIRU PROCESA STABILIZACIJE I PRIDRUŽIVANJA EU**
- 2. RAZMATRANJE 7, 8. I 9. IZVJEŠTAJA O REALIZACIJI OBAVEZA IZ SPORAZUMA O STABILIZACIJI I PRIDRUŽIVANJU.**

TAČKA 1

1. RAZMATRANJE 28, 29. I 30. KVARTALNOG IZVJEŠTAJA O UKUPNIM AKTIVNOSTIMA U OKVIRU PROCESA STABILIZACIJE I PRIDRUŽIVANJA EU

U uvodnom izlaganju, glavni pregovarač je podsjetio da je za proteklih devet mjeseci učinjen značajan napredak u procesu predpristupnih pregovora što dokazuju i izvještaji o aktivnostima u okviru Procesu stabilizacije i pridruživanja. Kvartalni izvještaji 28, 29. i 30. sadrže presjek ključnih aktivnosti u okviru Procesu za period od aprila do decembra 2012. godine, s akcentom na: politički dijalog, sprovođenje SSP-a, instrument za pretpristupnu podršku – IPA, komunikacionu strategiju, obuke državnih službenika i namještenika, projekte podrške (TAIEX, CDP) i usklađivanje zakonodavstva. U okviru SSP procesa nastavljen je politički dijalog, dalje se harmonizovalo zakonodavstvo, a održano je i 14 sastanaka bilateralnih skринinga. Crna Gora je u protekla tri kvartala uspješno ispunila predviđene obaveze iz sadržajne agende ispunjavanja obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, kazao je glavni pregovarač.

U okviru razmatranja 28. kvartalnog izvještaja, glavni pregovarač je izdvojio značajne događaje koji su obilježili period od 1. aprila do 30. juna 2012. godine. Aleksandar Andrija Pejović istakao je da je Crna Gora 29. aprila postala 154. punopravna članica Svjetske trgovinske organizacije. Nastavljene su redovne aktivnosti u okviru programiranja i praćenja sprovođenja projekata u okviru Instrumenta za pretpristupnu podršku – IPA. U okviru regionalne i prekogranične saradnje koja čini drugu (II) komponentu IPA programa, kazao je da se u Crnoj Gori sprovodi 55 projekata, od kojih 23 bilateralna, 15 transnacionalnih i 17 projekata u okviru IPA Jadranskog susjedskog programa. Posebno je istakao i odluku Evropskog savjeta o otpočinjanju pristupnih pregovora između Crne Gore i Evropske unije 29. juna 2012. godine.

Ukupne aktivnosti u okviru Procesu stabilizacije i pridruživanja Evropskoj uniji u 29. kvartalnom izvještaju obuhvataju najvažnije događaje koji su obilježili period od 1. jula do 30. septembra prošle godine, među kojima je i formiranje 9 radnih grupa za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore EU. Tokom izvještajnog perioda, održani su sastanci eksplanatornog i bilateralnog skринinga za poglavlje XXV - Nauka i istraživanje. Takođe, održani su sastanci eksplanatornog skринinga za poglavlje XXVI - Obrazovanje i kultura i poglavlje V - Javne nabavke. Nastavljene su redovne aktivnosti u okviru programiranja i praćenja sprovođenja projekata u okviru Instrumenta za pretpristupnu podršku. Intenzivirane su aktivnosti na koordinaciji pripreme strateških dokumenata za III i IV komponentu IPA. Naveo je da se utvrđenom dinamikom sprovode i aktivnosti na uvođenju decentralizovanog upravljanja.

Trideseti kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru Procesu stabilizacije i pridruživanja Evropskoj uniji obuhvata najvažnije događaje koji su obilježili period od 1. oktobra do 31. decembra 2012. godine, a izvještajem su obuhvaćene ključne aktivnosti iz pregovaračkog procesa Crne Gore s Evropskom unijom. S tim u vezi, protekli izvještajni period je obilježilo otvaranje i privremeno zatvaranje pregovora o poglavlju XXV – Nauka i istraživanje.

Državni sekretar je izdvojio rezultate razmatranog devetomjesečnog perioda, nabrajajući da su otvoreni pregovori o pristupanju Crne Gore EU, da je formirano ukupno 18 radnih grupa za

pripremu pregovora, da je imenovano pet članova Pregovaračke grupe za vođenje pregovora za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji, da je održano 14 sastanaka eksplanatornog i 12 sastanaka bilateralnog skriniga, te da su otvoreni i privremeno zatvoreni pregovori o poglavlju XXV – Nauka i istraživanje.

TAČKA 2

2. RAZMATRANJE 7, 8. I 9. IZVJEŠTAJA O REALIZACIJI OBAVEZA IZ SPORAZUMA O STABILIZACIJI I PRIDRUŽIVANJU

Izvještaji o realizaciji obaveza iz SSP-a sadrže podatke, činjenice, okolnosti, informacije i mjere koje ukazuju na napredak koji je Crna Gora ostvarila u pogledu institucionalnih, zakonodavnih, političkih i ekonomskih reformi i daljeg postepenog usklađivanja s pravnom tekovinom EU. Tri izvještaja, odnosno 7. kvartalni izvještaj koji predstavlja period od 1. aprila do 31. juna, 8. kvartalni izvještaj za period od 1. jula do 30. septembra i 9. kvartalni izvještaj za period od 1. oktobra do 31. decembra 2012. godine, daju prikaz ključnih aktivnosti koje prate 139 članova, sistematizovanih u 10 glava.

U oblasti demokratskih principa i ljudskih prava Crna Gora je ostvarila značajan napredak izborom za članicu Savjeta UN za ljudska prava za period 2012 – 2015. Vlada je usvojila Zajednički osnovni dokument, kao sastavni dio svih izvještaja o implementaciji međunarodnih konvencija UN iz oblasti ljudskih prava. Na liniji preporuka Komiteta eksperata Savjeta Evrope za procjenjivanje mjera za suzbijanje pranja novca i finansiranja terorizma – MONEYVAL, usvojen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma. Kao posebno dostignuće u ovoj oblasti, Aleksandar Pejović je istakao činjenicu da je Crna Gora postala punopravna članica Svjetske trgovinske organizacije, što je bio jedan od najvažnijih spoljno-političkih prioriteta.

Kada je riječ o oblasti razvoja dobrosusjedskih odnosa, istaknuta je Odluka Vlade Crne Gore o upućivanju jednog pripadnika policije u mirovnu misiji UN na Kipru. Potpisan je Sporazum o saradnji u oblasti životne sredine između Italije i Crne Gore i započeta je izgradnja eko-efikasne zgrade. Potpisan je niz sporazuma sa zemljama regiona koji promovišu dobrosusjedске odnose, a koji se odnose na saradnju tokom turističke sezone, organizovanje graničnog saobraćaja, u oblasti evroatlantskog partnerstva, osnivanja centra za policijsku saradnju, elektronske razmjene carinskih podataka, u oblasti obrazovanja i u recipročnom priznavanju vozačkih dozvola.

Oblast kretanja radnika podržana je Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti građana Crne Gore na radu u inostranstvu. Govoreći o osnivanju privrednih društava, u toj oblasti je naglasio da je preko Portala eUprave omogućeno elektronsko podnošenje zahtjeva za registraciju novih privrednih subjekata u Crnoj Gori.

U oblasti saobraćaja utvrđen je Predlog zakona o željeznici, koji je još uvijek u skupštinskoj proceduri, potpisan je Ugovor s Evropskom bankom za obnovu i razvoj u iznosu od 10 miliona evra za projekat rehabilitacije dionice Kolašin i otpočela je eksploatacija broda „21. maj” crnogorske državne pripadnosti.

U vezi oblasti pružanja usluga, Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost je donijela više pravilnika.

U toku je izrada Zakona o platnom prometu, čiji je nacrt dostavljen Evropskoj komisiji, istakao je državni sekretar, govoreći o oblasti kretanja kapitala i plaćanja. Vezano za ovu oblast, Vlada Crne Gore je u saradnji s Centralnom bankom Crne Gore otpočela kreiranje transparentnog sistema periodičnog izlistavanja firmi čiji su računi blokirani, a sve u cilju podspješivanja rasta likvidnosti i podrške zdravim firmama.

On je pobrojao da su donijeti Zakon o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o digitalnoj radio-difuziji, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim radio-difuznim servisima Crne Gore, Zakon o zaštiti konkurencije, kao i brojni podzakonski akti u oblasti konkurencije.

U oblasti intelektualne, industrijske i komercijalne svojine donijet je Zakon o potvrđivanju Ničanskog sporazuma o međunarodnoj klasifikaciji roba i usluga radi registrovanja žigova, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o žigu, kao i Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravnoj zaštiti industrijskog dizajna.

Govoreći o oblasti zaštite potrošača, naveo je sledeće: Komisija za praćenje realizacije Nacionalnog programa zaštite potrošača za period 2010-2012 pripremila je II godišnji izvještaj o realizaciji Nacionalnog programa zaštite potrošača za period od jula 2011. do juna 2012. godine, usvojen je i III Nacionalni program zaštite potrošača (2012-2015) sa godišnjim Akcionim planom za njegovu realizaciju (2012-2013) i objavljen je spisak izabranih članova Arbitražnog odbora za rješavanje sporova potrošača pri Privrednoj komori Crne Gore.

Na osnovu Zakona o zabrani zlostavljanja na radu, donijet je Pravilnik o pravilima ponašanja poslodavca i zaposlenog o prevenciji i zaštiti od zlostavljanja na radu, a on se odnosi na oblast rada i jednakih mogućnosti.

Kada je riječ o oblasti ekonomske politike, usvojen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona u budžetu Crne Gore za 2012. godinu. Gospodin Pejović je rekao da je Vlada donijela Uredbu o naknadama troškova državnim službenicima i namještenicima, kojom su regulisani način ostvarivanja i visina troškova vezanih za dnevnicu za službeno putovanje u zemlji i inostranstvu, korišćenja sopstvenog automobila u službene svrhe, kao i visina terenskog dodatka. Takođe, donijela je i Odluku o izmjeni postojeće Odluke o utvrđivanju vrijednosti koeficijenta fiksnog dijela zarade državnih i javnih funkcionera koji funkciju vrše u Vladi Crne Gore, kao i Odluku o kriterijumima za utvrđivanje visine naknade za rad člana radnog tijela ili drugog oblika rada.

U oblasti statistike i saradnje u statistici, objavljen je Pravilnik o čuvanju statističkih podataka preko kojeg se uređuje način, vrijeme, kao i tehnički uslovi i organizacija čuvanja statističkih podataka, kako bi se na taj način spriječilo njihovo uništavanje, otuđivanje, kao i neovlašćeno korišćenje. Vezano za ovu oblast, donijet je i Zakon o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike. Ambasador Pejović je istakao da je ostvaren pozitivan napredak u unapređenju kvaliteta spoljne trgovine, koja je rezultirala aktivnom saradnjom između Uprave carina i MONSTAT-a. Takođe, ostvaren je napredak u korišćenju i ažuriranju biznis registra, i u ovom

pogledu objavljeno je sedam analiza o demografskim karakteristikama preduzeća, i to prema vlasništvu i polu, po opštinama, po sektorima, djelatnostima i po veličini preduzeća.

U oblasti bankarstva, osiguranja i drugih finansijskih usluga donijet je Zakon o obaveznom osiguranju u saobraćaju i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju, kao i podzakonska akta za njihovo sprovođenje. Komisija za hartije od vrijednosti donijela je brojna podzakonska akta za sprovođenje Zakona o investicionim fondovima. Do kraja 2012. pripremljeni su i objavljeni sledeći podzakonski akti: Pravilnik o sadržaju izvještaja, obavještenja i drugih podataka, Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračuna matematičke rezerve i posebnih rezervi za osiguranja, Pravilnik o bližim uslovima za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju u bankama, Pravilnik o sadržini izvještaja, obavještenja i drugih podataka, Pravilnik o rasporedu vrsta rizika po vrstama osiguranja, Pravilnik o podređenim dužničkim instrumentima, Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o bližim kriterijumima i načinu obračuna rezervi za izravnaje rizika, Pravilnik o izmjenama Pravilnika o utvrđivanju rezultata poslovanja, raspoređivanju ostvarene dobiti, pokriću gubitka i mjerama za pokriće gubitka.

Vezano za oblast revizije i finansijske kontrole, usvojen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru. Državna revizorska institucija dostavila Skupštini Crne Gore, u oktobru 2012. godine, Godišnji izvještaj o izvršenim revizijama i aktivnostima za period od oktobra 2011. godine do oktobra 2012. godine.

Kada je riječ o oblasti malih i srednjih preduzeća, usvojena je Strategija za održivi ekonomski rast Crne Gore kroz uvođenje klastera za period 2012-2016. godine, usvojen je Akcioni plan za implementaciju Strategije za održivi ekonomski rast Crne Gore kroz uvođenje klastera za 2012. i 2013. godine, kao i Akcioni plan Strategije podsticanja konkurentnosti na mikro nivou 2011-2015. godine.

U oblasti turizma donijet je Pravilnik o programu obuke, ispitnom programu i načinu polaganja stručnog ispita za turističkog vodiča. Takođe, pripremljeni su novi pravilnici - o uslovima i načinu sticanja zvanja počasnog turističkog vodiča i o razvrstavanju djelatnosti za koje se plaća članski doprinos turističkim organizacijama.

Navodeći urađeno u oblasti saradnje u ribarstvu, istakao je da je završena kompletna građevinska rekonstrukcija Instituta za biologiju mora u Kotoru iz sredstava IBRD, Svjetske banke u okviru projekta MIDAS i sredstava EU (IPA).

U vezi oblasti carina Vlada Crne Gore je krajem 2012. godine usvojila Uredbu o Carinskoj tarifi za 2013. godinu, koja je u potpunosti usaglašena s Kombinovanom nomenklaturom EU za istu godinu. Uredbom je izvršeno i usklađivanje carinskih stopa sa stopama dogovorenim Protokolom o pristupanju Crne Gore Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (STO) i drugim zaključenim međunarodnim ugovorima (EU, CEFTA, EFTA, Rusija, Turska, Ukrajina). U cilju jačanja integriteta carinske službe, utvrđen je Etički kodeks carinskih službenika i namještenika, koji je stupio na snagu 1. I 2013. godine.

Kada je riječ o oblasti poreza, u periodu februar 2012 – mart 2013. godine, pripremljeni su sledeći poreski propisi: Zakon o dopunama Zakona o akcizama, Zakon o taksama na pristup

određenim uslugama od opšteg interesa i za upotrebu duvanskih proizvoda i elektroakustičnih i akustičnih uređaja, Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o poreskoj administraciji, Zakon o potvrđivanju Ugovora između Crne Gore i Ujedinjenih Arapskih Emirata o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu, Zakon o dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.

U oblasti socijalne politike, usvojen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti. Utvrđen je Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije Savjeta Evrope o sprečavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici. Vlada je donijela Odluku o obrazovanju Nacionalnog savjeta za zapošljavanje i razvoj ljudskih resursa.

Vlada Crne Gore je utvrdila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o nacionalnim stručnim kvalifikacijama, a on se tiče oblasti obrazovanja i obuke. Oblast kulturne saradnje osnažena je potpisivanjem Memoranduma o razumijevanju kojim je Crna Gora pristupila Programu Evropa za građane.

U oblasti informacionog društva, državni sekretar je istakao značaj portala za elektronske peticije „Glas građana“, napravljenog s ciljem pružanja mogućnosti građanima Crne Gore da utiču na kreiranje javnih politika, kroz podnošenje peticija Vladi o pitanjima iz njene ustavne nadležnosti. Uspješno je realizovana prva inspekcija Odjeljenja za zaštitne mjere Međunarodne agencije za atomsku energiju.

Informišući članove Odbora o oblasti životne sredine, naveo je da je Vlada utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu koji je još uvijek u skupštinskoj proceduri. Ministarstvo održivog razvoja i turizma koordinira projektom Regionalne mreže za pristupanje u životnoj sredini, koji predstavlja podršku procesu evropskih integracija za oblast životne sredine. Takođe, vezano za pomenutu oblast, Skupština je donijela Zakon o izmjenama i dopuni zakona o hidrometeorološkim poslovima i Zakon o izmjenama i dopuni zakona o hidrografskoj djelatnosti.

U oblasti istraživanja i tehnološkog razvoja, Vlada Crne Gore je prihvatila predlog za učlanjenje Crne Gore u Evropski program za saradnju u nauci i tehnologiji i usvojila Izmjene Strategije naučno-istraživačke djelatnosti (2012-2016), koja je usaglašena s novim Zakonom o naučno-istraživačkoj djelatnosti. Takođe, zaključen je Sporazum o naučnoj i tehnološkoj saradnji s Mađarskom.

Predsjednik Odbora Slaven Radunović interesovao se za kašnjenja u procesu uvođenja decentralizovanog upravljanja IPA programima, koja se pominju i u predstavljenim izvještajima. S tim u vezi, pitao je koji su rokovi u pitanju za pojedinačne komponente, kao i to koji su konkretni problemi u uvođenju decentralizovanog načina upravljanja za V komponentu – Ruralni razvoj?

Poslanik Šefkija Murić interesovao se u kojoj mjeri su ispunjene planirane obaveze u analiziranom periodu, odnosno da li su postojali konkretni ciljevi koji nisu ispunjeni? U vezi IPA komponente II, poslanik se interesovao da li postoje neki uslovi za korišćenje iste?

Kada je riječ o decentralizaciji IPA, kao prenosu upravljanja sa Evropske komisije na institucije Crne Gore, Aleksandar Pejović je istakao da zemlja u određenom momentu preuzima obaveze. Radi se o proceduri koja ne zavisi samo od Crne Gore, već i od Revizora i Evropske komisije. S tim u vezi, kazao je da očekuje posjetu Revizora kako bi se dobila procjena sposobnosti u preuzimanju pomenutih obaveza. Istakao je da decentralizacija djeluje kao dugotrajan proces s razlogom, jer se radi o pažljivom prenosu obaveze na državu. Odgovorio je da obaveze iz Pete komponente treba završiti do juna. Kada je riječ o IPA komponenti II, iznos je sličan kao kod IPA komponente I, s razlikom da je u novom planu više sredstava predviđeno za sektorsku podršku. Sedmogodišnje planiranje IPA II zahtjeva studioznu analizu, kazao je glavni pregovarač i dodao da je izazov napraviti strateški okvir korišćenja sredstava, odnosno odrediti prioritetne sektore.

Predsjednik Slaven Radunović izrazio je interesovanje za saradnju sa Komitetom regiona, odnosno upitao gosta da li je planirano imenovanje osobe, predstavnika u Briselu, koji će se baviti ovim pitanjima, kao što to imaju neke druge države, pa čak i pokrajine i gradovi?

Glavni pregovarač je objasnio da je u Crnoj Gori Zajednica opština partner Komitetu regiona. Sastanci se održavaju dva puta godišnje, u Belgiji i Crnoj Gori. Dao je primjer Hrvatske u kojoj sve županije imaju svog predstavnika, kao i primjer Srbije, te predstavnika Vojvodine i Šumadije u Briselu. Međutim, pregovarač je kazao da se očekuje odluka ko će i na koji način predstavljati Crnu Goru u Briselu, ukazujući pritom da je to odluka lokalnih vlasti.

Poslanik Predrag Bulatović pitao je da li Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija prati raspoloženje građana vezano za evropske integracije i zatražio podatke o istom. Naveo je istraživanje sa kraja januara tekuće godine prema kojem je 54,1% građana mišljenja da Crna Gora treba da bude član Evropske unije, što je najniži procenat podrške do sada. Istakao je pritom i da 22,2% ispitanika nije bio za ulazak države u EU.

U odgovoru na postavljeno pitanje, Aleksandar Pejović je kazao da se podrška građana o evropskim integracijama nikada do sada nije pokazala manjom od dvije trećine. Objasnio je da je, s obzirom na svjetsku ekonomsku krizu koja je uticala i na ekonomije zemalja Evropske unije, odnosno evro zone, razumljiv blagi pad povjerenja u Evropsku uniju. Podsjetio je da Crna Gora ulazi u detaljne pregovore, koji predstavljaju tehnički proces u kojem država prihvata veoma jasne standarde Evropske unije. U mnogim zemljama, a to je slučaj i u Crnoj Gori, javnost je zainteresovana za politička pitanja, a ne za proces usklađivanja sa pravnom tekovinom EU. Apostrofirao je, međutim, da se značaj i kvalitet procesa povećava onda kada se i javnost u većoj mjeri uključi u sam proces.

Predsjednik Odbora nadovezao se na iskazano, istakavši važnost transparentnosti procesa. Iskoristio je priliku da svoje objašnjenje pada podrške javnosti, kazavši da kod građana dolazi do prezasićenja samom pričom o integracijama, čiji proces po pravilu traje dugo. Prema iskustvima ostalih zemalja, što su građani više saznawali o EU i njenim politikama, podrška je sve više opadala. Istakao je ulogu Vlade, ali i Odbora za evropske integracije u informisanju građana o benefitima i gubicima koje donosi članstvo. Naglasio je da se građanima mora pojasniti šta konkretno dobijaju, a šta gube od učlanjenja, jer proces koji je pred Crnom Gorom donosi i mnoga odricanja.

Poslanik Genci Nimanbegu upitao je da li je, s obzirom da je 2012. bila izborna godina, usporen integracioni proces Crne Gore? Interesovao se za ulogu Ministarstva i glavnog pregovarača u ispunjavanju zaključaka sa POSP sastanka. Takođe, upitao je da li se razmišlja da se pokrene postupak izmjene zakona, po potrebi i Ustava, u vezi definisanja rada Socijalnog savjeta Crne Gore? Pojasnio je da kao takav ne postoji nigdje u Evropi, već da je evropska praksa postojanje ekonomskog i posebno socijalnog savjeta.

Kada je riječ o uticaju izborne godine na kvalitet rada, Aleksandar Pejović je rekao da nije bilo kašnjenja u nijednom segmentu integracija. Potvrda toga su, kazao je, kvartalni izvještaji iz kojih se vidi da je mnogo toga urađeno u tom periodu. Odgovarajući na pitanja o POSP-u, informisao je članove da MVPEI aktivno prati sve sjednice, ali da u dijelu ispunjavanja preporuka izvršna vlast nema mogućnost uticaja. Sa posebnim značajem je govorio o civilnom društvu, odnosno činjenici da je za predstavnike civilnog društva otvorena mogućnost da aktivno učestvuju u cjelokupnom procesu evropskih integracija. Kada je riječ o Socijalnom savjetu, trenutno traje skrining u Briselu nakon čega će vidjeti kakve su preporuke Evrope po ovom pitanju. U približavanju sa evropskim zakonodavstvom i pravilima, ostaje da se vidi na koji način će se zakonodavstvo uskladiti u socijalnoj politici, koja čini 19. poglavlje.

Slaven Radunović upitao je šta se događa sa sporazumima koje je Crna Gora potpisala, a kojima se EU protivi ili koji se makar ne podudaraju sa politikom članica Unije. S tim u vezi, naveo je primjer sporazuma Crne Gore sa SAD o neisporučivanju trećim državama američkih državljana optuženih za krivična djela.

Aleksandar Pejović je objasnio da većina sporazuma koje sklapa Crna Gora sama po sebi ne mogu narušiti pravnu tekovinu EU. Kazao je da treba obratiti pažnju na sporazume o investicijama, tačnije na one koji daju povlašćeni odnos određenoj državi. Tu posebno treba izvršiti provjeru da li su usklađeni sa pravilima koja važe na unutrašnjem tržištu EU. Ovo pitanje će biti otvoreno 30. Poglavljem, zaključio je.

Predsjednik Odbora dao je sugestiju po pitanju davanje oznake “tajnosti”, dokumentima kao što su pregovaračke pozicije. Naime, on je predložio da se razmotri mogućnost takvog označavanja, samo onih djelova dokumenata koji doista jesu povjerljivi. Objasnio je da, kada je riječ o pregovaračkoj poziciji 25, svi članovi Odbora su saglasni da u konkretnom slučaju nije postojalo ništa što ne bi smjelo biti dostupno široj javnosti. S tim u vezi, pitao je da li postoji mogućnost da se samo djelovi pozicija budu tajni?

Glavni pregovarač je objasnio da je Pozicija, kao dokument, veoma osjetljiv “papir”, i da predstavlja interni dokument. Pregovaračka pozicija je osnova vođenja pregovora na međuvladinoj konferenciji. Takođe, izrazio je rezervu povodom održavanja sjednica, koje bi u jednom dijelu bile zatvorene, a u drugom otvorene za javnost.

Poslanik Slaven Radunović je pojasnio da nikom od članova Odbora nije cilj da ugrozi pregovaračku poziciju i Crnu Goru na putu pregovora. Uvažavajući mišljenje koje je glavni pregovarač iznio, kazao je da bi u odnosnom dokumentu samo jedna do dvije rečenice bile izuzete. Zatvaranje očiju javnosti i drugih poslanika, ne predstavlja signal transparentnosti, istakao je on. Dodao je da se treba pronaći modus za rješenje ovog problema, istakavši da bi bilo

korisno da građani znaju pregovaračke pozicije, kao i stavove političkih partija o istim. Ponovivši značaj transparentnosti procesa, sugerisao je da javnost rada treba biti bliža Vladi Crne Gore.

Poslanik Jovan Martinović bio je mišljenja da proces evropskih integracija ima kratkoročne i dugoročne benefite. Kada je riječ o procentu podrške, siguran je da će procenat potpore rasti. Govorio je o problemu nedovoljne informisanosti javnosti u pogledu terminologije koja je svojstvena ovom procesu, iz koje proizilazi nerazumjevanje i ponekad pogrešno shvatanje istog. Upoznao je prisutne da je na posljednjoj COSAC konferenciji dogovorena saradnja sa Parlamentom Islanda. Obzirom na tu saradnju, a osvrćući se na nedavnu posjetu glavnog pregovarača Islanda Crnoj Gori, rekao je da bi bilo korisno da se neko iz Odbora sastao sa gostom. Opšti je utisak da je prisustvo glavnog pregovarača Islanda iskorišćeno za promociju privatnog fakulteta, na kom je održao predavanje, a od važnosti je bilo da se sastao i sa članovima Odbora. U situaciji u kojoj Odbor pokušava da uspostavi saradnju sa mnogim zemljama, ne uključiti njene članove na bilo koji način u plan posjete takve ličnosti, je po njegovim riječima “komforan pogled organizatora”, a to je bilo Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija.

Slaven Radunović, nadovezavši se na komentare o posjeti glavnog pregovarača Islanda, istakao je da se to prisustvo moralo iskoristiti na bolji način, kada je u pitanju Odbor za evropske integracije. On je kazao da se nada da postoje opravdani razlozi za ovakav propust.

Aleksandar Pejović je izrazio podršku razmjenjivanju iskustava sa drugim zemljama. Pojasnio je da je program posjete bio veoma naporan, imajući u vidu kratak period gostovanja glavnog pregovarača Islanda. On je takođe istakao da Odbor treba da ima bolju komunikaciju s glavnim pregovaračem i sa Ministarstvom vanjskih poslova i evropskih integracija, što po njegovim riječima, nije bio slučaj do sada.

Govoreći o šest izvještaja koje su predmet pažnje na sjednici, poslanik Predrag Bulatović kazao je da o nečemu što je prošlo ne treba voditi raspravu. Apostrofirao je da opšti konsenzus političkih partija o evrointegracijama ne nalazi podršku kod građana, što je vrlo interesantno. Za poslanika su, kako je istakao, analitički izvještaji za 23. i 24. poglavlje znatno važniji od predstavljenih kvartalnih izvještaja. Svako kašnjenje realizacije obaveza iz tih poglavlja podrazumijeva kašnjenje Crne Gore na putu ka EU. Predložio je da na svakih 10 do 15 dana glavni pregovarač obrazlaže Odboru dokle se stiglo u pregovorima. Takođe, izrazio je nezadovoljstvo odgovorom koji je je dat poslaniku Genciju Nimanbegu-u u vezi deklaracija sa POSP-a. S tim u vezi je pitao, zašto poslanici usvajaju preporuke u odnosu na tačke dnevnog reda koje podrazumjevaju aktivnosti u kojima ne učestvuju?

Kao član Odbora za bezbjednost i odbranu, osvrnuo se na činjenicu da je došao u posjed mnogih podataka koji su označeni kao tajni, a po mišljenju svih članova Odbora su besmisleni. Takođe, po njegovom sudu, Odbor za antikorupciju i Odbor za bezbjednost i odbranu treba da učestvuje u raspravama o Poglavljima 23 i 24. Osvrnuvši se na položaj Odbora za evropske integracije, pomenuo je potrebu definisanja veze između Skupštine i Odbora. Zatražio je informaciju dokle se stiglo u pregovorima? Podsjetio je da su troškovi odlaska crnogorskih službenika u Brisel veliki, s tim da je naglasio da je korisno da odlaze stručni i kvalifikovani predstavnici.

Glavni pregovarač je kazao da su zaključci POSP-a u nadležnosti Skupštine. Istakao je da je na poslanicama kako će zahtijevati određene aktivnosti. Odgovarajući na pitanje u vezi dva najbitnija poglavlja, istakao je da su u protekla dva mjeseca rađeni izvještaji za oba poglavlja. Naglasio je značaj trinaestočlane ekspertske pomoći koju je EU uputila Crnoj Gori. Kada je riječ o rokovima, nema kašnjenja, kazao je pregovarač, s tim da je naglasio da je akcenat na kvalitetu urađenih planova. Napomenuo je da formalni rokovi i ne postoje, ali da bi svakako Evropska komisija signalizirala određena kašnjenja. Do 1. januara formirana su radna tijela za 18 poglavlja, a do sada su formirana ukupno 22 tijela. Najavio je da je ostalo još četiri mjeseca skrininga, dakle formiranje ukupno još 11 tijela, jer se skrining u dva poslednja poglavlja ne radi.

Predsjednik Odbora zahvalio je državnom sekretaru na iscrpnom predavljanju izvještaja i na datim odgovorima. On je iskazao očekivanje nastavka jačanja saradnje Odbora za evropske integracije i Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija.

Sjednica je zaključena u 13:45.

Službenik Skupštine

Andrej Orlandić

Predsjednik Odbora

Slaven Radunović